

Oponentský posudek na bakalářskou práci Evy Waldaufové:

Reprodukční stárnutí a jeho odraz v porodnické praxi

Předložená práce se zabývá vývojem porodnické praxe v Česku z demografické perspektivy a na příkladu analýzy trendů týkající se porodů vedených císařským řezem dokumentuje zvyšující se vliv probíhajícího odkladu mateřství do vyššího věku matky. Téma práce bylo zadáno v souvislosti s řešením výzkumného projektu GAČR „Posun rodičovství do vyššího věku: individuální perspektivy versus společenské náklady“ a tím přímo navazuje na současnou výzkumnou činnost katedry.

Přínosem předložené bakalářské práce je snaha o propojení demografického a lékařského pohledu na konkrétním aktuálním tématu, rostoucím podílu porodů vedených císařským řezem, tedy snaha o vysvětlení probíhajícího procesu odkladu plodnosti v širších souvislostech a v širších důsledcích. Z demografického pohledu se jedná o klíčový proces probíhající jako součást transformace reprodukčního chování vedoucího často k nízké úrovni plodnosti. Z lékařského pohledu je daná problematika nahlížena v rámci zvyšujících se rizik, které odklad mateřství do vyššího věku přináší a stává se závažným pro další rozvoj lékařských postupů. Tím se práce blíží studiím interdisciplinárního charakteru. Zároveň je takový přístup nezbytný pro koncipování politiky směřované k podpoře reprodukčního zdraví a jako takový má vysokou společenskou relevanci.

Vlastní analytické práci předchází teoretický rámeček, který zahrnuje shrnutí hlavních trendů plodnosti v ČR, rozbor vybraných demografických důsledků a zdravotních rizik odkladu plodnosti a podrobnější diskuzi problematiky porodů vedených císařským řezem. Interpretací přístupů ke změnám v reprodukčním chování je možné doplnit o aktuální přístup založený na genderové revoluci. Navazující výzkumné otázky jsou vhodně formulované a pokrývají stanovené cíle. Klíčový je velmi podrobný popis dat a metodiky. Hlavní data, která jsou v práci analyzována, vycházejí z individuálních anonymizovaných záznamů Národního registru rodiček v roce 2018 a z unikátního propojení databází Národního registru rodiček a Národního registru asistované reprodukce pomocí rodných čísel, které bylo k dispozici v rámci výše uvedeného výzkumného projektu. Kromě deskriptivní analýzy zaměřené na zhodnocení vývoje porodů vedených císařským řezem v Česku v letech 1994-2018 a zhodnocení vybraných charakteristik rodiček v roce 2018 je těžiště práce zaměřeno na identifikaci takových charakteristik, které zvyšují šance na výskyt porodu císařským řezem pomocí konstrukce modelů binární logistické regrese. V práci je navíc pracováno i s interakcemi mezi vybranými proměnnými, což umožňuje detailnější vhled do zkoumaných závislostí. Prezentované výsledky jsou cenné především pro včasný záchyt rizikových skupin rodiček v souvislosti s růstem jejich věku.

Předložená práce je velice dobře a přehledně zpracovaná. Text je gramaticky správný, čtivý a srozumitelný. Autorka správně pracuje s literaturou a použité zdroje adekvátně cituje. Prokázala, že se umí orientovat v zahraniční vědecké literatuře, pracovat s dostupnými zdroji dat a správně interpretovat výsledky. Výsledky vlastní analýzy vhodně prezentuje pomocí grafů a tabulek. Prokázala schopnost aplikovat nejen základní demografické přístupy a vědecké postupy, ale osvojila si i pokročilejší metody kvantitativní analýzy.

Práce je dle mého názoru nadstandardní a především v práci s unikátními daty a použité metodologii převyšuje požadavky kladené na magisterské práce. Předloženou práci jednoznačně doporučuji přijmout k obhajobě a zároveň nominovat na ocenění.